

J a v í t ó k u l c s

1. Írd le helyesen a szövegrész hibásan írt részleteit!

(35 pont)

Az egyedül álló tehetség kivívja a sikert. Akkor is, ha akadályok nehezítik útját; akkor is, ha a fejébeszállna az elismerés. A diákot a tanító néni, a tanár bácsi utba igazíthatja. Van amikor a szemben állásból megtud születni egyvalami, de van amikor a nyugodt gyakorlás hoz létre másvalamit. Nap, mint nap, hétről-hétre semmiféle ötlet s egyszer csak senkisé tudja, honnan, el kezd menni a dolog, mint a karika csapás. Egy időben születünk, azaz egy idejűleg jártunk iskolába.

Kívívja, nehezítik, útját, fejébe szállna, tanító, utba, igazíthatja, Van, szembenállásból, megtud születni, van, Nap mint, hétről hétre, ötlet, egyszer csak, senki sem, elkezd, karikacsapás, egyidejűleg. 1 pontosak a kiteendő/törlendő vesszők és a törölt kötőjel (*hétről-hétre*), 2 pontos az egybeírás-különírás, 2 pontos a rövid-hosszú magánhangzók, 3 pontos az igekötő-ige javítása.

2. Írd le javítva az igekötős szerkezeteket, ha szükséges!

Ezt ne csavard, amazt meg kell! Végre meglett a szerszám. Ha idejében nekifogunk, el is készülünk vele. Ezzel Peti is el fogja végezni a munkáját. Meg kell bízunk Feriben, aki egyedül is elbír a sajátjával. Elkészül a díszítés: Teri meg örül, hiszen hozzámehet Pistához. Nekiáll a készülődésnek, nekünk hagyja a rendcsinálást.

Meglett, nekifogunk, elbír, Nekiáll, hozzámehet. 2-2 pont, összesen 10 pont.

3. Írd le folyóírással az alábbi tulajdonneveket!

Arany Málna-díj, Duna–Tisza-csatorna, Duna–Tisza köze, Magyar szinonimaszótár, Mária Valéria híd, Pest Megye Önkormányzata, Reményik Sándor: A lázadó Szamos, Saint-Exupéry: A kis herceg.

Példánként 2 pont, hibátlanul 16 pont.

A nagykötójelet a legjobbaktól várjuk el majd Gyulán. Ha a *Saint* és *Exupéry* elemek között nem tesznek kötójelet, azt is elfogadnám. Ha a két címet idézőjelbe teszik, az is helyes.

4. Húzd alá a mutató névmások határozós alakjai közül a helyeseket!

aféle – afféle afelől – affelől aként – akként avégett – avvégett

efajta – effajta ekörül – ekkörül enélkül – ennélkül eszerint – esszerint

Minden jó aláhúzás fél pont, összesen 4 pont.

5. Pótold a hiányzó (j vagy ly) betűt!

Hibátlanul 12 pont.

cserje, fogjon (és foglyon!), fortély, gödölye, héja, kétely, mulya, tarsoly, tuja, vályog, vájár, zszindely.

6. Javítsd a magánhangzót, ha szükséges! Írd le a helyes szót! Hibátlanul 14 pont.

*árbóc – bölcsöde – bőrönd – fúrkál – hivatott – hizlal – nyirbál – nyúlkál – siel
síma – sújtás – zug*

árboc, bölcsöde, bőrönd, fúrkál, hizlal, siel, sima.

Vigyázat: *hivatott* és *hívatott*, *sujtás* és *sújtás*, *zug* **fn** és **zúg** **ige helyes!** Ha a versenyző ezeket feltünteti, nem követ el hibát; de ha kijavítja a helyeseket, akkor hibázik.

7. Írd le az adott toldalékkal a tulajdonneveket! Hibátlanul 18 pont.

Adrienn (nel), Bükk hegység (i), Bükk-fennsík (i), Felső-Ausztria (i), Keleti pályaudvar (i), Madách (os), Nobel-díj (as), Teleki-vulkán (i), Vulkán-hegység (i)

Adriennel, Bükk hegységi, Bükk-fennsíki, felső-ausztriai, Keleti pályaudvari, madáchos, Nobel-díjas, Teleki-vulkáni, vulkán-hegységi.

8. Írd le helyesen a mondatok hibásan írt szavait! Hibátlanul 20 pont.

*Az **újév** napjával, január elsejével kezdődik az **új év**. – Sok a **jöttment**, mert bárki bejöhetett, aki erre **jött-ment**. – A messze **menők** szállnak fel előbb, ne vonjunk le ebből **messzemenő** következtetéseket. – Péter fönn maradt a hegyen, így a fönnmaradt munkát más végzi majd el. – A hős **ennél fogva** kapaszkodott, a szíjat **ennélfogva** múzeumba szánjuk. – A döntőn **részt vevő** csapatok tagjait meghívták a **résztevők** koncertjére.*
Minden jó leírás 2 pont.

9. Húzd alá a helyesen elválasztott szavakat! (11 pont)

ban-kár / ban-kár, bük-kel / bükk-kel, gally-lyal / galy-lyal, matt-tal / mat-tal, menny-nyel / meny-nyel, sakk-kal / sak-kal, pe-ches / pec-hes, pén-zért / pé~~n~~z-ért, puccs-csal / pucs-csal, százalék-kal / százalék-al.

Összesen: **35 + 10 + 16 + 4 + 12 + 14 + 18 + 20 + 11 = 140** pont.

Szeged-Gyula, 2013. január 10.

Nagy János dr. s. k.
a zsűri elnöke

T o l l b a m o n d á s

Eljött a kétezer-tizenhárom január. Szerencsés vagy szerencsétlen a dátum tizenhármas száma? Sokan gondolhatnak arra, hogy ez a szám baljós, szerencsétlen szám, mert az ő vidékükön balszerencésnek vélik. Jó néhányan azt is rossz előjelnek tekintik, hogy páros vagy páratlan számú élőlényt, tárgyat, ruhadarabot, terítéket látnak maguk előtt. Van olyan szálloda, amelyben nincsen tizenhármas számú szoba; van, ahol a tizenkettedik emelet után a tizennegyedik következik. Sok helyütt szívósan tovább élő babona kötődik ehhez a számhoz, a pénteki naphoz. Hát még a péntek tizenharmadikához!

Az ókori görögök a tizenharmadik napon nem szántottak-vetettek. Számos országban ügyelnek arra, hogy ne tizenhárman legyenek az asztalhoz ülők. Az a hiedelem fűződik ehhez, hogy a tizenháromból az egyik résztvevőt tragikus balszerencse éri. Ilyen esetekre Párizsban a nagyobb éttermek gondoskodtak állandóan kéznél lévő tizennegyedik vendégről. Az USA-beli Rooseveltnél egyik titkárnőjének elrendelte, hogy legyen elérhető, ha például a tizenegy fős vendégségből valaki lemondja a részvételt. Nem kell azonban messzire mennünk például: a Kárpát-medencei Miskolcra is van olyan utcája, ahol a tizenegy után a tizenegy A, majd a tizenöt következik.

Miért számít szerencsétlen számnak ez a prímszám? A gyakori vélemény szerint azért, mert a tökéletes számnak tartott tizenkettőnél nagyobb eggyel; úgy is mondhatnánk, hogy elrontja a tucatnyit. Hiszen a legtöbb kultúrában tizenkettő a hónapok száma, utalhatunk a Bibliában a tizenkét apostolra is. Ugyanakkor a Hold tizenháromszor újul meg egy év alatt (ennyiszor van telihold), emiatt a holdhónapok száma is tizenhárom.

Körülbelül két hete sokan mondták a jókívánságot egyszerűen a betűszóval, hogy B. ú. é. k. ; még többen, hogy Boldog új évet kívánok. Reméljük, hogy közöttük igen kevesen gondoltak arra, hogy bármiképpen a balszerencsétől kell majd óvakodniuk kétezer-tizenháromban. Mondjuk a versenynapon, január tizenhatodikán.

(60 pont)

J a v í t ó k u l c s

A legfontosabb: kérem, hogy a számneveket az egész szövegben írják ki betűvel a versenyzők. Ez a teendő önmagában feladja a leckét a diákoknak, hiszen naponta csupa rövidítéssel élnek.

A komplikáltabb kifejezések hozzák magukkal a hibalehetőséget: *kétezer-tizenhárom, jó néhányan, szántottak-vetettek, B. ú. é. k., USA-beli* stb.

Ami a központosási jeleket illeti, a zsűrinek van joga átértékelni az itteni szövegben adott jeleket. A leggyakoribb a kettőspont vagy a pontosvessző helyett engedélyezett vessző.

A *tizenegy A* helyett írható *tizenegy a, tizenegy/A* vagy *tizenegy/a* is.

Az újévi jókívánság betűszava vagy teljes formája állhat idézőjelben is, állhat utána (mindkét esetben) felkiáltójel is.

A hibátlan leírás **60** pontot ér.